

Pr. 59/09.03.21
CPS

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-1886 din 25.03.2021

La nr. 59 din 09.03.2021

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea art.20 din Legea ocrotirii sănătății nr.411/1995.

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Ruslan FLOCEA

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>733</u>		
<u>29</u>	<u>03</u>	<u>2021</u>
Ora _____		

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO21/7192 din 24.03.2021

la proiectul de lege pentru modificarea art.20 din Legea ocrotirii sănătății nr.411/1995

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este Deputat în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei a fost plasat pentru consultare publică pe pagina web a Parlamentului Republicii Moldova, cu anexarea notei informative, fiind asigurat accesul părților interesate. Totuși, nu a fost respectată norma prevăzută la art.8 lit.a) din Legea nr.239/2008, care prevede publicarea anunțului cu privire la inițierea elaborării proiectului de decizie.

Prin urmare, deși rigorile de transparență decizională au fost respectate fragmentar, părțile interesate au avut acces la proiect și materialele aferente acestuia.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative „*scopul prezentului proiect de lege este de a garanta acoperirea cheltuielilor pentru protezele individuale și consumabilele necesare pentru reabilitarea chirurgicală și protetică a pacienților cu tumori maligne ale capului, gâtului și ale aparatului locomotor și a pacienților cu anoftalmie indiferent de etiologie din contul fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală gestionate de Compania Națională de Asigurări în Medicină.*”

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune completarea art.20 alin.(2) lit.g) din Legea ocotirii sănătății nr.411/1995, prin garantarea acoperirii cheltuielilor pentru protezele individuale și consumabilele necesare pentru pacienții cu anoftalmie indiferent de etiologie, asigurat din contul fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesele pacienților diagnosticați cu anoftalmie, indiferent de etiologia acesteia, a căror reabilitare chirurgicală și protezare se va realiza din contul fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală gestionate de Compania Națională de Asigurări în Medicină.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.*

În nota informativă sunt precizate condițiile care au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite cu stabilirea principalelor prevederi și evidențierea elementelor noi.

Prin urmare, considerăm că nota informativă conține o serie de argumente concludente în ceea ce privește necesitatea promovării proiectului.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „*e) fundamentarea economico-financiară*”

În corespundere cu nota informativă, autorul enunță că „*conform datelor statistice de care dispunem, anual se realizează 100 de proteze, dintre care 70% sunt contra cost (2900 lei per caz)*”. Totodată, se estimează că implementarea proiectului va presupune cheltuieli suplimentare, pentru protezarea

pacienților, în suma de circa 203 mii de lei, protezele urmând să fie realizate de către Centrul de protezare oro-maxilo-facială.

Prin urmare, în conformitate cu prevederile art.131 alin.(4) din Constituție, orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de Guvern. Astfel, pentru adoptarea propunerilor de modificare înaintate, este necesar avizul pozitiv al Guvernului, întrucât implementarea acestuia va avea impact asupra fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, care conform art.16 alin.(1¹) din Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, statuează că „*fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală fac parte integrantă din bugetul public național [...]*”.

Suplimentar, se indică asupra necesității completării argumentării economico-financiare, dat fiind faptul că norma reglementată la art.20 alin.(2) lit.g) din Legea nr.411/1995 stipulează că statul garantează minimul asigurării medicale gratuite pentru „*acoperirea cheltuielilor pentru protezele individuale și consumabilele necesare pentru reabilitarea chirurgicală și protetică a pacienților [...]*”. Prin urmare, rezultă că fondurile obligatorii de asistență medicală vor asigura achitarea și a consumabilelor necesare pentru reabilitarea chirurgicală și protetică a pacienților cu anoftalmie, astfel, majorând resursele financiare necesare pentru implementarea proiectului.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*”

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, însă în scopul respectării normelor ortografice și stilistice este necesară modificarea Art.I din proiect, după cum urmează:

„Art.I. - La Articolul 20 alineatul (2) litera g) din Legea ocrotirii sănătății nr.411/1995 [...], *textul „și ale aparatului locomotor” se substituie cu textul „,aparatului locomotor și a pacienților cu anoftalmie, indiferent de etiologie,”.*”

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul reglementează activitatea Guvernului, care în termen de 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a actului legislativ, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Totodată, indirect, implementarea proiectului presupune implicarea Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, gestionar al fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, care va fi responsabilă de alocarea mijloacelor financiare pentru reabilitarea chirurgicală și protezarea pacienților diagnosticați cu anoftalmie.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul Legii pentru modificare articolului 20 din Legea ocrotirii sănătății nr.411/1995, a fost elaborat de către un deputat în Parlament, având drept obiectiv completarea actului legislativ menționat cu o nouă categorie de pacienți, beneficiari ai protezelor individuale și consumabilelor necesare pentru reabilitarea chirurgicală și protetică, achitate din fondul asigurării obligatorii de asistență medicală.

În cadrul procesului de promovare a proiectului rigorile de transparență decizională stipulate de Legea nr.239/2008 au fost respectate. Textul proiectului urmează a fi modificat, conform regulilor ortografice și stilistice, potrivit recomandărilor prezentate la compartimentul II.1. al prezentului raport de expertiză.

Proiectul este conform interesului public și nu aduce atingere drepturilor fundamentale ale omului. Suplimentar, se enunță necesitatea obținerii avizului pozitiv din partea Guvernului având în vedere că implementarea proiectului va avea impact asupra fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, și în consecință asupra bugetului public național, fapt reglementat de art.131 alin.(4) din Constituție. Totodată, se recomandă completarea argumentării economico-financiare din nota informativă, întrucât estimările efectuate nu implică și consumabilele necesare pentru reabilitarea chirurgicală și protetică, în notă fiind stipulat decât costul realizării protezei.

Prin urmare, deși proiectul necesită realizarea unor modificări/completări, în rezultatul examinării nu au fost identificați factori de risc și riscuri de corupție capabili să genereze apariția manifestărilor de corupție.

24.03.2021

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Daniela Carbuni, Inspector superior

